

Signalizačná správa ÚKSÚP

Najbližších 10 bude naďalej pretrvávať premenlivé počasie s lokálnymi zrážkami bez viacdenných tropických horúčav. To znamená, že aj vývoj škodcov je stále menej intenzívny vrátane ich nižšej početnosti. Na druhej strane to znamená predĺženie ich letovej aktivity, napr. pri **obaľovačovi jablčnom**, proti ktorému odporúčame dve ošetrenia proti prvej generácii.

V tomto období pravidelne lietajú aj motýle 2. generácie podkopáčikov, ktoré patria medzi tzv. **mínujúcich škodcov jabloní**. Ich škodlivosť je významná hlavne v **najteplejších oblastiach, teda v okresoch Dunajská Streda, Komárno a juh okresov Galanta, Šal'a a Nové Zámky**. V susediacich okresoch, teda Pezinok, Senec, Trnava, Nitra a Levice, plus na východe republiky v okrese Trebišov bude tento rok ich škodlivosť zanedbateľná. V najbližších dňoch sa predpokladá začiatok rojenie dospelcov a postupne aj kladenie vajíčok. Na chemickú ochranu v čase rojenia približne v tretej dekáde júna možno použiť prípravky Decis EW 50, Decis Protech (aj v malospotrebitel'skom balení – MB), Delta EW 50, Dinastia, Karate Zeon 5 CS (aj MB) a Lambdol a len v malospotrebitel'skom balení Decis Al, Sanium Ultra a Samuraj alebo v čase kladenia vajíčok približne o 5-7 dní neskôr po rojení prípravky Calypso 480 SC a Spintor (aj MB)

Vývoj **spridača amerického a mnišky zlatoritky** nie je momentálne veľmi intenzívny. Napriek tomu upozorňujeme na ich prípadné premnoženie, najmä v neošetrovaných výsadbách alebo na prícestných alejách, prípadne v parkoch s vhodnými hosťiteľmi. **Spridač americký** sa vyskytuje najmä v najteplejších oblastiach Slovenska. Z ovocných drevín napáda predovšetkým jablone, čerešne, orechy, morušu, bazu čiernu a celý rad ďalších i divorastúcich druhov. Z parkových drevín je pre spridača hlavným hosťiteľom javorovec jaseňolistý.

Húsenice spridača sú chlpaté, žltozelené, na chrbte majú tmavší pásik. Liahnu sa približne od polovice júna. **Žijú vo veľkých skupinách a obžrané časti stromov obaľujú pomerne nápadnou pavučinou a tvoria tzv. pavučinové hniezda**. V júli sa zakukľujú. Kukla býva tmavohnedá až čierna, uložená v pavučinovom kokóniku. Z kukiel sa v priebehu augusta liahnu motýle druhej generácie, ktoré kladú vajíčka a z nich sa liahne ďalšia generácia húseníc. Prezimujú kukly tejto druhej generácie.

Okrem spridača sa niekedy vyskytujú aj húsenice **mnišky zlatoritky**. Dospelé môžu byť až 40 mm dlhé, sú chlpaté a pestro sfarbené. Nežijú v spoločných hniezdach, ale sa rozliezajú jednotlivo po korune stromu. Prezimujú vo forme spoločných zámotkov, ktoré si vytvárajú na koncoch letorastov. Počas roka má mniška tiež 2 generácie.

Účinným spôsobom ochrany je mechanická likvidácia pavučinových hniezd spridača s húsenicami alebo zámotkov mnišok. Čiastočne účinný je aj predjarný postrek. **Pri chemickej ochrane počas vegetácie je potrebné zasiahnuť čo najmladšie húsenice**. Len proti mladým húseniciam na všetkých ovocných stromoch je povolený Biobit XL. Ďalej sú uvedené prípravky, ktoré sa používajú bez ohľadu na rastovú fázu ovocných stromov a taktiež vývinovú fázu húseníc. Na všetky ovocné druhy a okrasné rastliny sa môžu použiť prípravky Karate Zeon 5 CS (aj MB) a Lambdol a iba v malospotrebitel'skom balení Samuraj, ďalej Decis EW 50, Decis Protech (aj MB), Delta EW 50 a Dinastia a iba v malospotrebitel'skom balení Decis Al, na jadrovinu aj Explicit plus a Steward a iba na okrasné rastliny Scatto. **Všetky uvedené prípravky ničia vlastne húsenice všetkých motýľov**, teda nielen spridača a mnišiek, ale aj piadiviek a pod.

Keďže **vinič** už pomaly dokvítá, je čas na druhé paušálne ošetrenie proti **múčnatke aj peronospóre**. Je pravdou, že niektoré signalizačné metódy neupozorňujú na obe spomenuté choroby, ale pravidelné ošetrenie po odkvitnutí proti obom chorobám sa vo väčšine vinohradov nevynecháva.